

Богуславець Андрій Валентинович

кандидат психологічних наук

начальник науково-дослідної лабораторії

Воєнно-дипломатична академія

імені Євгенія Березняка (м. Київ)

ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СТІЙКОСТІ ДЕРЖАВИ ТА СУСПІЛЬСТВА В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТА ЄВРОАТЛАНТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

У сучасному глобалізованому світі сталий розвиток неможливий без забезпечення миру та безпеки, а також налагодження продуктивного співробітництва на міжнародному рівні. Тому, подальшого розвитку потребують дослідження з питань стійкості у сфері національної безпеки з огляду на їх високу актуальність [2, с. 27–37].

В цьому аспекті необхідно зазначити, що час від часу в публічному дискурсі виникають “трендові” слова (buzzwords), які лунають звідусіль та виділяються кошти з державного бюджету або міжнародними організаціями, і трактуються по-різному. Нині в тренді стійкість (resilience). Підступність цього поняття в тому, що воно багатогранне та використовується в різних сферах, має різні значення.

Національна система стійкості передбачає формування комплексного механізму, який включатиме в себе етапи оцінки ризиків, планування та організацію цільових тренінгів і навчань з метою поширення необхідних знань і навичок, узгоджені протоколи реагування на кризову ситуацію та відновлення. Для ефективного функціонування такої системи необхідно, насамперед, підготувати висококваліфікованих фахівців із питань розбудови системи національної стійкості.

За інформацією Урядового офісу з координації європейської та

євроатлантичної інтеграції у лютому 2020 року (м. Київ) розпочалися курси практичних семінарів з розбудови національної системи стійкості згідно з принципами та рекомендаціями НАТО. У першому з серії семінарів із залученням експертів США взяли участь 70 українських фахівців з понад 20 державних установ, зокрема, фахівці сфери міжнародних відносин.

У зверненні до учасників семінару Віце-прем'єр-міністр з європейської та євроатлантичної інтеграції Дмитро Кулеба зазначив: “Ми живемо у світі багатовимірних викликів. Але держава здатна – і зобов’язана – бути стійкою та готовою до будь-яких сценаріїв, якщо вона піклується про громадян. Для цього ми створюємо національну систему стійкості відповідно до найкращих практик та рекомендацій НАТО” [1].

Ситуація, що склалася, суттєво ускладнює реалізацію важливого принципу національної стійкості – забезпечення комплексного підходу до реагування на всі види загроз і небезпек, що потребує формування єдиної системи координації діяльності різних учасників на всіх етапах дії загрози або розгортання кризової ситуації [3]. В той же час, занадто широке трактування терміна національна стійкість так само небезпечне, як і відсутність його визначення. Це може породжувати правові колізії і певні спекуляції.

Для України проблематика формування національної стійкості є досить новою. Зважаючи на її високу актуальність, подальші наукові дослідження у цій сфері мають стати пріоритетними.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. У Києві за підтримки США почалися семінари з розбудови системи національної стійкості за принципами НАТО. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/u-kiyevi-za-pidtrimki-ssha-pochalisya-seminari-z-rozbudovi-sistemi-nacionalnoyi-stijkosti-za-principami-nato> (Дата звернення: 30.03.2020).
2. Формування національної стійкості у контексті імплементації Україною

цілей сталого розвитку. *Стратегічні пріоритети*. 2019. № 2 (50). С. 27–37.

3. Щодо координації діяльності з розбудови національної стійкості (стратегічний рівень). Аналітична записка. Серія “Національна безпека”. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/nacionalna-bezpeka/schodo-koordinacii-diyalnosti-z-rozbudovi-nacionalnoi-stiykosti> (Дата звернення: 31.03.2020).